

Správa o činnosti Slovenskej botanickej spoločnosti v roku 2011

Slovenská botanická spoločnosť (ďalej len Spoločnosť alebo SBS) pracovala aj v roku 2011 ako občianske združenie pri SAV s nezmenenou hlavnou štruktúrou. Centrum mala v Bratislave a popri ňom pôsobili tri pobočky: v Nitre, vo Zvolene a v Košiciach. Súčasťou Spoločnosti bolo aj naďalej 5 sekcií (algologická, dendrologická, fyziologická, pre výskum synantropnej flóry a vegetácie, systematickej botaniky a geobotaniky). V roku 2011 pristúpila Spoločnosť k revízii zloženia svojich nižších organizačných zložiek. Vzhľadom k utlmeniu činnosti boli zrušené 3 odborné skupiny (bryologická, rastlinnej cytologie, rastlinných explantátov) a 1 pracovná komisia (pre kroniku a fotoarchív; pričom jej agendu prevzal sekretár Spoločnosti). Aktuálne má teda Spoločnosť 2 odborné skupiny (lichenologickú, populačnej biológie rastlín) a 5 komisií (edičnú, pre nomenklatúru domácich rastlín, pre nomenklatúru cudzokrajných rastlín, pre ochranu prírody, pre prácu s mládežou a pedagogickú; pričom momentálne prebieha výber vedenia posledných dvoch komisií). Štruktúra Spoločnosti aj s personálnym obsadením jej jednotlivých zložiek je k dispozícii na stránke: www.sbs.sav.sk/structure.html.

Hlavný výbor SBS zasadal počas roka trikrát. V roku 2011 bolo do SBS prijatých 16 nových členov (z toho dvaja z Poľska, čo sú prví členovia prijatí do Spoločnosti mimo bývalého Česko-Slovenska), 4 členovia ukončili členstvo na vlastnú žiadosť, 2 členovia zomreli a 7 členom členské v Spoločnosti zaniklo podľa čl. 12, odst. 1b stanov (prehľad mien pozri nižšie). Stav členskej základne k 1. 1. 2012 bol 390 členov, z toho bolo 42 mimoriadnych, 38 zaslúžilých a 35 čestných. Zvyšných 275 členov bolo riadnych. Aktualizovaný adresár členov je uverejnený na internetovej stránke www.sbs.sav.sk/members.html.

Aj v roku 2011 bola Spoločnosť zaregistrovaná medzi prijímateľov 2 % dane z ročného zúčtovania. Vďaka tejto možnosti pribudlo na konto SBS celkovo 1 078,39 €, za čo patrí všetkým darcom srdečná vďaka.

Valné zhromaždenie SBS

Valné zhromaždenie SBS sa konalo 23. 3. 2011 v Bratislave v zasadacej miestnosti Botanického ústavu SAV (ďalej len BÚ SAV) na Dúbravskej ceste 9. V úvode zhromaždenia odzneli prednášky 2 členov Spoločnosti navrhovaných na Cenu P. Sillingeru: (1) Mgr. Ivana Šibíková: *Rozšírenie arkticko-alpínskych taxónov vo vegetácii Západných Karpát vo vzťahu k environmentálnym faktorom prostredia, stratégiám prežívania a fytogeografii*, (2) Mgr. Andrej Pavlovič, PhD.: *Vplyv chytania a trávenia koristi na fotosyntézu mäsožravých*

rastlín. Po prednáškach informoval Ing. P. Eliáš, PhD. o príprave novej verzie Červeného zoznamu vyšších rastlín Slovenska a vyzval záujemcov na spoluprácu na publikácii, ktorá by mala byť pripravená do tlače v priebehu roka 2012 alebo 2013.

V ďalšom priebehu valné zhromaždenie:

1. schválilo správu o činnosti a hospodárení SBS za rok 2010 a plán činnosti na rok 2011 spolu s rozpočtom na tento rok;

2. vzalo na vedomie správu revíznej komisie za rok 2010;

3. schválilo výsledky volieb členov Hlavného výboru SBS a revízorov pre obdobie 2011–2014 (pozri nižšie);

4. udelilo nasledovné ceny a vyznamenania:

– titul *Čestný člen*: RNDr. Lubomírovi Kováčikovi, CSc. (získal automaticky aj Holubyho medailu), za prínos pre rozvoj botaniky na Slovensku a Spoločnosti;

– *Holubyho pamätnú medailu*: RNDr. Kamile Bacigálovej, CSc., za knižnú publikáciu „Flóra Slovenska, X/2. Mycota (Huby) – Ascomycota (Vreckaté huby). Taphrinomycetes: Taphrinales (Grmannikotvaré), čeľ. *Protomyceta-ceae*, čeľ. *Taphrinaceae*“;

– titul *Zaslúžilý člen*: RNDr. Zuzane Dúbravcovej, CSc. a RNDr. Jarmile Makovinskej, CSc., za ich prínos pre rozvoj botaniky na Slovensku a Spoločnosti;

– *Cenu P. Sillingera*: Mgr. Andrejovi Pavlovičovi, PhD. a Mgr. Ivane Šibíkovéj, za súbor publikácií vydaných v roku 2010,

5. vyjadrilo poďakovanie prispievateľom 2 % z dane za ich podporu pre SBS a osobitné poďakovanie vyjadrilo taktiež členom doterajšieho Hlavného výboru SBS za ich 3-ročnú aktívnu prácu pre Spoločnosť a dosiahnuté výsledky.

Zloženie Hlavného výboru a revízorov Spoločnosti pre obdobie 2011–2014

Na základe predbežných nominácií a hlasovania novozvolených členov HV boli jednotlivé funkcie Hlavného výboru SBS na funkčné obdobie 2011–2014 obsadené nasledovne (detaily kontaktov pozri na stránke: www.sbs.sav.sk/structure.html):

Hlavný výbor SBS:

– predseda: RNDr. Milan Valachovič, CSc. (BÚ SAV, Bratislava)

– podpredseda za fyziológiu rastlín: RNDr. Miroslava Luxová, CSc. (BÚ SAV, Bratislava)

- podpredseda za systematickú botaniku a geobotaniku: RNDr. Ján Kliment, CSc. (Botanická záhrada UK, Blatnica)
 - vedecký tajomník: RNDr. Pavol Mered'a, PhD. (BÚ SAV, Bratislava)
 - hospodár: Viera Polakovičová (BÚ SAV, Bratislava)
 - členovia Hlavného výboru: Ing. Pavol Eliáš, PhD. (Katedra botaniky AF SPU, Nitra), RNDr. Eleonóra Michalková, CSc. (BÚ SAV, Bratislava).
- Revízori:* Mgr. Katarína Hegedüšová (BÚ SAV, Bratislava), Ing. Richard Hrivnák, PhD. (BÚ SAV, Zvolen).

Aktuálne vedenie pobočiek a sekcií Spoločnosti

V roku 2011 prebehli taktiež voľby vo všetkých vedeniach pobočiek aj sekcií Spoločnosti, ktorých zloženie je od minulého roku nasledovné (detaily kontaktov pozri na stránke: www.sbs.sav.sk/structure.html):

Západoslovenská pobočka Nitra: Ing. Pavol Eliáš, PhD. (predseda; Katedra botaniky AF SPU, Nitra), Mgr. Jaroslav Košťál, PhD. (podpredseda; Katedra ekológie a environmentalistiky FPV UKF, Nitra), Ing. Luba Ďurišová, PhD. (tajomník; Katedra botaniky AF SPU, Nitra).

Stredoslovenská pobočka Zvolen: Ing. Jaroslav Vlčko, CSc. (predseda), RNDr. Blažena Benčaťová, PhD. (podpredseda), doc. Ing. Karol Ujházy, PhD. (tajomník; všetci: Katedra fytoľógie LF TU, Zvolen).

Východoslovenská pobočka Košice: prof. RNDr. Miroslav Repčák, CSc. (predseda; ÚBEV PríF UPJŠ, Košice), RNDr. Ema Gojdičová (podpredseda; ŠOP SR – RSOPK, Prešov), RNDr. Róbert Šuvada, PhD. (tajomník; Správa NP Slovenský kras, Brzotín).

Sekcia algologická: prof. RNDr. František Hindák, DrSc. (predseda; BÚ SAV, Bratislava), RNDr. Jarmila Makovinská, CSc. (podpredseda; Výskumný ústav vodného hospodárstva, Bratislava), RNDr. Elena Štefková, PhD. (tajomník; Ústav zoológie SAV, Bratislava).

Sekcia dendrologická: prof. Ing. Ladislav Paule, PhD. (predseda; KF LF TU, Zvolen), doc. Ing. Ivan Lukáčik, CSc. (podpredseda; Katedra pestovania lesa LF TU, Zvolen), prof. Ing. Tibor Benčať, CSc. (tajomník; Katedra plánovania a tvorby krajiny FEE TU, Banská Štiavnica).

Sekcia fyziologická: Mgr. Andrej Pavlovič, PhD. (predseda; Katedra fyziológie rastlín PríF UK, Bratislava), RNDr. Ľudmila Slováková, CSc. (podpredseda a tajomník; Katedra fyziológie rastlín PríF UK, Bratislava).

Sekcia pre výskum synantropnej flóry a vegetácie: RNDr. Jana Májeková, PhD. (predseda; BÚ SAV, Bratislava), Ing. Pavol Eliáš, PhD. (podpredseda; Katedra botaniky AF SPU, Nitra), RNDr. Helena Šípošová, CSc. (tajomník;

BÚ SAV, Bratislava).

Sekcia systematickej botaniky a geobotaniky: RNDr. Judita Kochjarová, CSc. (predseda; Botanická záhrada UK, Blatnica), Mgr. Iveta Škodová (podpredseda; BÚ SAV, Bratislava), RNDr. Pavol Mered'a, PhD. (tajomník; BÚ SAV, Bratislava).

Medzinárodné podujatia

V Novom Smokovci vo Vysokých Tatrách sa v dňoch 5.–9. septembra 2011 uskutočnila 7. medzinárodná konferencia *Structure and function of roots*. Organizátormi boli Katedra fyziológie rastlín PríF UK, BÚ SAV, Chemický ústav SAV a Fyziologická sekcia SBS. Konferencie sa zúčastnilo 140 fyziológov z 19 krajín sveta.

Domáce podujatia s medzinárodnou účasťou

Algologická sekcia SBS pripravila v spolupráci so Slovenskou limnologickou spoločnosťou pri SAV tradičné jarné a jesenné algologicko-limnologické semináre, ktoré sa konali na BÚ SAV v Bratislave. *Jarný algologický a limnologický seminár* sa konal 1. 4. 2011 a odznelo na ňom 9 referátov za celkovej účasti 22 záujemcov. *Jesenný seminár* sa konal 7. 12. 2011. Zúčastnilo sa ho 30 účastníkov, ktorí si vypočuli 8 prednášok. Obidva semináre boli aj so zahraničnou účasťou kolegov z Českej republiky (V. Houk, BÚ AV ČR, Třeboň a P. Hašler, Katedra botaniky PřF UP, Olomouc) a Poľska (M. Grabowska a H. Mazur-Marzec, Białystok).

Fyziologická sekcia SBS zorganizovala na Katedre fyziológie rastlín PríF UK v Bratislave v priebehu roka 2011 dve prednášky zahraničných hostí: 24. 3. 2010 prednášku prof. Philip White (The James Hutton Institute, Dundee, Scotland, UK): *Contribution of Plant Mineral Nutrition to Food Security and Global Health* a 9. 11. 2011 prednášku prof. RNDr. Zdenka Opatrného, CSc. (Katedra experimentální biologie rostlin, Karlova Univerzita, Praha, ČR): *Programová smrt rostlinné buňky*. Prednášok sa zúčastnilo spolu 62 poslucháčov.

Dve zahraničné prednášky zorganizovala na BÚ SAV v Bratislave aj sekcia systematickej botaniky a geobotaniky: 16. 3. 2011 prednášku prof. RNDr. Milana Chytrého, PhD. a RNDr. Michala Horsáka, PhD. (Masarykova Univerzita, Brno, ČR): *Jihosibiřská pohoří: okno do historie středoevropské přírody* a 30. 3. 2011 prednášku RNDr. Jany Jersákovej, PhD. (Jihočeská Univerzita, České Budějovice, ČR): *Vliv reprodukčních bariér na pozoruhodnou koexis-*

tenci cytotypů *Gymnadenia conopsea* agg. Prednášok sa zúčastnilo spolu 68 poslucháčov.

Domáce podujatia

Jarný prednáškový cyklus prebiehal v mesiacoch marec až máj 2011. Počas neho sa uskutočnilo okrem vyššie spomenutých zahraničných prednášok aj 7 domácich prednášok (dve v Bratislave, Nitre a vo Zvolene a jedna v Košiciach). *Jesenný prednáškový cyklus* prebiehal od októbra do decembra 2011 a odznelo na ňom 10 domácich prednášok (tri v Bratislave, dve v Nitre, štyri vo Zvolene a jedna v Košiciach).

Východoslovenská pobočka SBS v spolupráci so ŠOP SR zorganizovala 15. 3. 2011 *XV. pracovné stretnutie botanikov múzeí, vysokých škôl, botanických záhrad a štátnej ochrany prírody*. Seminár sa konal v Prešove za účasti 12 účastníkov.

Sekcia systematickej botaniky a geobotaniky zorganizovala koncom roka 2011 v zasadačej miestnosti BÚ SAV v Bratislave 2 semináre. 1. decembra seminár s názvom *Kolokvium k dielu Flóra Slovenska VI/3* a 14. decembra v poradí už 11. ročník informačno-spoločenského podujatia *Kuriózne zbery, nové nálezy a iné novinky z flóry Slovenska alebo poznatky zo zahraničných ciest*. Prvého seminára sa zúčastnilo 40 a druhého 28 poslucháčov, ktorí si vypočuli 6, resp. 7 referátov.

Účasť na zahraničných podujatiach

Členovia Algologickej sekcie prezentovali výsledky algologickeho výskumu Slovenska na 30. medzinárodnej konferencii Poľskej algologickej spoločnosti, konanej v dňoch 19.–21. 5. 2011 vo Wroclaw-Pawlowice v Poľsku a na 52. pracovnej konferencii Českej algologickej spoločnosti, konanej 13.–16. 9. 2011 v Prahe.

Exkurzie

Lichenologická pracovná skupina *Cladonia* zorganizovala tradičné jarné a jesenné exkurzie: 4. 5. 2011 v rámci podujatia Otvorenie lichenologického roka – *Apertio anni lichenologici* exkurziu na Ostrý Kameň do Malých Karpát a 13. 10. 2011 v rámci podujatia Lichenologické vinobranie – *Vindemia lichenologica* exkurziu do Tematínskych vrchov. Obe viedla Mgr. A. Guttová, PhD.

Sekcia systematickej botaniky a geobotaniky usporiadala po vzore minulo-ročnej úspešnej exkurzie k Neziderskému jazeru opäť jednodňovú autobusovú

exkurziu, ktorá tento raz viedla na Burdu a bola spojená s krátkou prehliadkou Štúrova. Uskutočnila sa 25. 5. 2011 za účasti približne 30 záujemcov. Viedol ju Ing. P. Eliáš, PhD.

Účasťou menšie exkurzie organizovali aj jednotlivé pobočky. Západoslovenská pobočka usporiadala 18. 4. 2011 exkurziu na Zoborskú lesostep. Viedol ju taktiež Ing. P. Eliáš, PhD. Stredoslovenská pobočka organizovala v spolupráci s FEE TU vo Zvolene a združením Slatinka 27. 5. 2011 Prírodovedeckú exkurziu do údolia Slatiny. Východoslovenská pobočka pripravila pod vedením RNDr. R. Šuvadu, PhD. 7. 5. 2011 exkurziu na Plešiveckú planinu.

Edičná činnosť

V roku 2011 vyšiel 33. ročník časopisu *Bulletin Slovenskej botanickej spoločnosti*, rozdelený do dvoch čísiel 33/1 a 33/2, s celkovým rozsahom 256 strán. Okrem informácií zo života Spoločnosti obsahuje 18 odborných článkov, viaceré krátkych správ, nekrológov, recenzií literatúry a množstvo informácií o nových floristických a fytoecnologických nálezoch či životných jubileách.

V prvých týždňoch roka 2011 vyšla vo vydavateľstve VEDA v Bratislave aj dlho očakávaná publikácia Vožárová, M., Šípošová, H. (eds), 2010: *Osobnosti botaniky na Slovensku* s podtitulom *Bibliografický slovník osobností, ktoré sa podieľali na rozvoji klasickej a úžitkovej botaniky do roku 2009*. Má 615 strán + 16 strán farebnej prílohy a na jej vydaní sa organizačne aj finančne podieľala aj SBS.

V roku 2011 vyšli aj dva tradičné *Informačné materiály SBS 1/2011 a 2/2011*. Okrem kalendára prednášok, obsahujú informácie o pripravovaných podujatiach Spoločnosti a zaujímavých publikáciách.

Členovia SBS sa aktívne podieľali aj na príprave ďalších publikácií a periodík, ktoré nevydáva SBS, napr. *Biologia* (Bratislava), *Reussia*, *Thaiszia* – *Journal of Botany* a iných.

Spolupráca s inými spoločnosťami

Algologická sekcia spolupracovala pri poriadaní seminárov a kurzov so Slovenskou limnologickou spoločnosťou pri SAV, s Českou botanickeou spoločnosťou a Českou algologickou spoločnosťou.

Lichenologická programná skupina naďalej spolupracovala s bryolichenologickou sekciou Českej botanickej spoločnosti.

Fyziologická sekcia SBS bola aj v uplynulom roku aktívnym členom FESPP.

Personálie

Noví členovia SBS prijatí v roku 2011

Riadni členovia:

Dr. Beata Barabasz-Krasny, PhD., botanička-vysokoškolský pedagóg, Instytut Biologii, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Kraków, Poľsko

Ing. Ján Krajčí, PhD., vedecký pracovník, Ústav krajinnej ekológie SAV, Bratislava

Mgr. Veronika Piscová, PhD., vedecká pracovníčka, Ústav krajinnej ekológie SAV, Bratislava

Ing. Peter Pišút, PhD., odborný asistent, Katedra fyzickej geografie a geológie, PríF UK, Bratislava

Ing. Helena Vojteková (rod. Rosinová), botanička, ŠOP SR, Správa CHKO Ponitrie, Nitra

Mgr. Jozef Skukálek, odborný referent, mesto Žilina, Žilina

Dr. Anna Soltys-Lelek, PhD., botanička, Ojcowski Park Narodowy, Ojców, Poľsko

Mimoriadni členovia:

Ing. Štefan Aschenbrenner, interný doktorand, Fakulta prírodných vied UMB, Banská Bystrica

Bc. Zuzana Fačkovcová, študentka, Katedra botaniky, PríF UK, Bratislava

Mgr. Barbora Fedorková, interná doktorandka, Ústav krajinnej ekológie SAV, Bratislava

Róbert Roth, samostatne zárobkovo činný, Kremnica-Horná Ves

Tomáš Figura, študent, Katedra experimentální biologie rostlin, Přírodovědecká fakulta University Karlovy, Praha, Česká republika

Bc. Natália Kubicová, študentka, Technická univerzita, Zvolen

Bc. Matúš Račko, študent, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice

Mgr. Tomáš Štrba, interný doktorand, Fakulta prírodných vied UMB, Banská Bystrica

Bc. Viera Voskárová, študentka, Univerzita Konštantína Filozofa, Nitra.

Povinnosťou študujúcich mimoriadnych členov je po skončení štúdií oznámiť túto skutočnosť na sekretariát SBS.

Členstvo v SBS v r. 2011 ukončili:

Mgr. Katarína Breznenová, Mgr. Viera Mrázová, Ing. Mária Gabriela Ostrolucká, CSc., MVDr. Jozef Skalka, PhD.

V roku 2011 sa SBS navždy rozlúčila s:

RNDr. Anna Šoltésová, PhaeDr. Ján Urda.

Češ' ich pamiatke!

Členstvo v SBS v r. 2011 zaniklo:

Mgr. Jaroslav Beňuš, Mgr. Silvia Bielichová-Sasková, prof. RNDr. Hubert Hilbert, PhD., doc. RNDr. Karel Kubát, CSc., Zuzana Selešová, RNDr. Vlastimil Tlusták, CSc., Zuzana Zajková.

Jubileá

V roku 2012 si pripomínáme životné jubileá týchto členov SBS:

prof. RNDr. Tibor Baranec, CSc. (24. 11. 1952), RNDr. Ján Berta, CSc. (8. 11. 1932), RNDr. František Činčura, CSc. (9. 10. 1932), doc. RNDr. Karol Erdelský, CSc. (21. 6. 1932), Ing. Martin Hauskrecht (8. 9. 1962), RNDr. Ivana Jongepierová (8. 6. 1962), RNDr. Eva Kmeťová, CSc. (19. 9. 1942), RNDr. Judita Kochjarová, CSc. (13. 7. 1962), RNDr. Helga Kothajová (9. 11. 1962), prof. RNDr. František Krahulec, CSc. (16. 4. 1952), prof. RNDr. Alexander Lux, CSc. (26. 7. 1952), Ing. Ondrej Makara (10. 7. 1952), Ing. Miroslav Manica, CSc. (16. 9. 1922), prof. RNDr. Karol Mičieta, CSc. (19. 11. 1952), RNDr. Pavlína Snopková, CSc. (22. 6. 1932), MUDr. Roman Staník (4. 3. 1952), prof. RNDr. Jozef Šteffek, CSc. (1. 1. 1952), doc. RNDr. Dana Šubová, CSc. (3. 10. 1952), RNDr. Eva Uhliarová, CSc. (24. 5. 1952).

Jubilantom srdečne blahoželáme!

Poďakovanie

Hlavný výbor SBS ďakuje Rade vedeckých spoločností pri SAV za finančnú dotáciu na chod Spoločnosti a vydanie vyššie uvedených publikácií, ktoré sú uložené v archívoch SBS aj SAV.

Ďakujeme taktiež všetkým funkcionárom i členom SBS, ktorí organizačne, odborne alebo svojou účasťou prispeli k uskutočneniu podujatí organizovaných Spoločnosťou. Poďakovanie patrí taktiež členom redakčnej rady Bulletinu SBS ako aj výkonnému redaktorovi časopisu za ich svedomitú prácu pri príprave publikácií SBS.

PAVOL MEREĎA jun.
vedecký tajomník SBS